

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Dr. Csemberger Ármán.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Érdekes reminiscencia.

— Tiszák a magyar bankért. —

Széditően lejtik a táncot a bankkér-
dés körül. Schol egy férfias szó, egy
bátor, harsány hang, amely a nemzet
elvitázhatalan jogáért imponáló erővel
szállana sikra. *Wekerle, Andrássy és Appo-
nyi* főlesküdt hive a közös banknak, az ön-
álló bank egyetlen őszinte harcosára,
Justh Gyulára ráusztják a néppártot s
míg egymást marják, odaát szerelmesen
barátkoznak a legvadabb ellenségek,
hogy minél keményebb sziklába ütköz-
zék a magyar álláspont. *Igy csinálják a
nemzeti bankot 1909-ben, a függetlenségi
párt abszolút többsége idején.*

* * *

Harminckét évvel ezelőtt is a bank-
ügy foglalkoztatta Magyarországot kor-
mányát és parlamentjét. Akkor, 1877-ben,
a második kiegyezés megkötése előtt,
Tisza Kálmán volt a miniszterelnök. A
Házban alig ült néhány negyvennyolcas.
Tisza mögött egy hatalmas hatvanhetes
tábor állott, mint most *Wekerle* mögött.
És egy *Tisza*, a függetlenségi párt ál-
ta. annyit osztorozott és ócsárolt *Tisza*,
a Ház 1877. február 10-iki ülésében —
az osztrák kormánnyal való sikertelen
tárgyalások után — a következőket
mondotta:

Ilyen körülmények kö-
zött kísérletet kellett ten-
nünk, nem lehetne-e az
önálló bank létesítését ke-
zünkbe venni. Ismételten
és határozottan ki kell
fejeznem, hogy *joga ehhez
az országnak senki által
kétségbe nem vonatott* és
ha lett volna, ki kétségbe
vonja: aki e jogokat ve-
lünk együtt védte volna,
az *Magyarország törvé-
nyes királya.*

Tisza akkor lemondott, de a kor-
mányalakításra való megbízatást se *Bitó*,
se *Szlávy*, se a korábban megkínált
Sennyey és *Majláth* nem fogadták el.
Ujra *Tisza* lett a miniszterelnök. Az ön-
álló bankot nem csinálta ugyan meg,
de hozzávaló jogunkat a parlament nyílt
ülésében, 67-es alapon is elismerte.

* * *

Lám, még *Tisza* Kálmán is olyan nyil-
latkozatot tett a bankügyben, amilyent
Wekerle Sándortól sohase hallottunk.
És nem hallottunk a függetlenségi párt
egyetlen miniszter-tagjától sem. Ezért
vagyunk gyöngéek és tehetetlenek Bécs-
csel szemben. A kétszáznyolcvan függet-
lenségire támaszkodó kormány osztrá-
kabb és hatvanhetesebb, mint a tiz-tizenöt
függetlenségivel szemben álló *Tisza* Kál-

mán volt. Handa-banda az, hogy a ki-
rály miatt nem lehet megcsinálni az
önálló bankot. *Tisza* is be merete vallani,
hogy a *király őr* áll a nemzet joga
mellől. Ha valaki megingatta az ural-
kodót ebben a meggyőződésében, ez
csak *Wekerle* lehetett. Mert *Tisza* Kál-
mán után egy *Wekerle-Apponyi* kor-
mánynak kellett jönnie, hogy legtermé-
zetesebb jogaink is homályba borulja-
nak, hogy az önálló állami életre való
fölkészültségünk gyalázatosan csonka
maradjon.

Szomorú, nagyon szomorú. Ennek a
kormánynak méltán lehet *Tisza* Kálmán
hagyatékából gerinceséget, bátorságot
tanulnia.

Utazás a városi közügyek körül.

Ira: Tury Mátvás törvényhatósági bizottsági tag.

Baja város törvényhatósági bizottsága febr.
10-iki közgyűlésében úgy döntött, hogy a ta-
nács javaslatára nyári szinkörnek és nyári
szintársulatnak adott engedélyt.

Fényes, valóban kulturmagaslaton álló meg-
oldás ez a határozat. A várva-várt, sokat és
sokáig ígért színház helyett légvonatos és fűs-
tös szinkörrel törlték ki a szemünket, Milyen
más reményekkel voltunk mi eltelve 1907.
február 23-án, amikor általános öröm és lel-
kes éljenés közepette vált határozattá az a
tanácsjavaslat, hogy állandó hajléka fog épülni

TÁRCA.

Örültek Karneválja.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Ira: Kosztolányi Dezső.

Karnevál herceg ezen a fekete, pénztelen
farsangon soványan és sápadtan lődörgött az
éjszakában. Én is így találtam meg multkor
a kórton, amint elfanyarodott kedélyvel, a
bálkótló agonizálgatán, lefogya, beszórvva,
egy szeszeseő egyiptomi cigarettát rácsúsít a
fogai között és a tabetikusok tipikus biccené-
sével, közönyös bonhomióval haladt előre a
maga útján. A jó, züllött, vén fiú örült, mikor
meglátott engemet, régi ismerősét, s már mesz-
szíról a levegőbe penderítette kiérdemült cső-
gőspikáját, amelyről lehullottak az összes cső-
gők és szalagok. Mélyen és tisztességtudóan
üdvözöltém ő hercegségét, aki rögtön előrán-
toita frakkjából a piros selyem cigarettatárcát
és megkínált bálólé.

— Hová, mester? — érdeklődtem kissé
félénken, amig szemügyre vettem szürke, so-
vány, fájdalmas arcát.

— A Lipótmezőre. Ez az egyetlen hely,
ami még némiképp érdekel. Ma az elmeogy-
-

intézet igazgatósága hangversennyel egybekö-
tött bált ad az örültek mulatságára és az én
tiszteletemre, az összes al- és főorvosok segéd-
letével. Nem gondolja, hogy valóban felemelő
dolog ebben a savanyú farsangban annyi mű-
kedv és mű-örültség után végre igazi bolon-
dok között mulatni? Tartson velem. Ön
elvégre verseket ír, önnök hivatalból ott kell
lennie, mert — mint igen jól tudja — a
modern lira és az agylágyulás egy anyaméh-
ben születtek. Egyébként is zártkörű a táncost,
egészen magunk között leszünk. . . .

Kissé meghökkenem és tétozáztam, mikor
meghallottam rekedt kacaját, de Karnevál he-
rceg már karomba öltötte karját s felszokolt
egy közuti villamosra.

— Nem igazgatja az ön fantáziáját — fol-
yatta a vén, pezsgőmármoros bohém — a
kényyszerzubbonyos lengyelke, a jégsipkás és
morfiuminjekciós keringő, amit esetleg vize-
lepedőkkel fognak súlyosbitani? Képzelsen el
azután egy-négyest, ahol a rendező egyszerre
elkijája magát: »colon des paralitiques»,
»tsardsche hystérique», »boston epileptique». Mindezek annyira jeles farsangi attrakciók
lesznek, hogy a Royal csillárai, ha látnák,
elsápadnának irigységükben s a kabardéigazga-
tók egytől-egyig fejbőlönék magukat.

Nem tudtam nevetni ezeken a fárdát ötle-
teken, annyival is kevésbé, mert a villamosunk
a Lipótmező elé ért. Már csak az intézet
tetőzete meredt ki az alkonyati szürkületből,
mint egy elborult, zseniális homlok. A fázós,
hamuszínű égbolton, a Hűvösölggy jegenyéi
köz szomorúan kandikált ki a koradélutáni
hold. Szótalanul mentünk föl az enyhe lejtőn,
az elmeogyintézet kapuja felé, ahová egy
jóságos kéz a Dante pokolfeliratának ellenké-
pül a humanitás és a remény ígét írhatná fel.
A hideg villámfényvel világított előcsar-
nokban azután végleg elváltam bolondos kísé-
rőmtől, aki boldogan vegyült me önnepelő al-
tatói közé s egyedül maradtam.

Egy kedves fiatal orvost kértem meg, hogy
kalauzoljon az élőhalottak és infernójában.
Végighaladtunk a kongó, visszhangos folyosó-
kon. Itt az embereknek nincs valami különös
kedve a beszédre. A szó öblös hatótává tör-
delődzik szét s a felénk kacaj hosszú kima-
gyarázhatatlan szomorúságu zokogássá nyulik.
Inkább hallgatunk. Az orvosom egymásután
nyitja fel a folyosók ajtaját a nála levő kulcs-
csal. Végre beértünk a bálterembe, ahol három-
négy hosszú asztal mellett vacsoráznak a bá-
lozók. A hangversenynek vége.

A benyomás első pillanatra nem is érdekes,

a bajai színházaknak, a tanítóképző és a járás-bírószék közötti téren az egri színház terveit szerint 150.000 korona költséggel.

Milyen biztatóan hangzottak a határozati javaslat szavai, hogy a *főispán ur közbiztonságára* az állam 60.000 koronával járul a színházépítés költségeihez, 90.000 korona pedig a közvezetési alapból nyer fedezetet.

Azóta — két éve — az úgy a miniszteriumnál hevert, ahonnan a minap végre azzal a közléssel érkezett le, hogy segélyt nem adhatnak, ellenben szívesen látnák, ha a város a maga erejéből építendő fel a színházat. Szóval keserű csalódással végződött a színházi akció és amilyen szerencsés ez a város, alighanem így fog végződni a téli kikötő, a *törvényessé, a mezőgazdasági szeszgyár, a községi hid, a felsőlányiskola, a selyemfőző, a katonaság dolga* és sok minden egyéb akció, melyeknek folyamatban léteiről épen a legutóbbi közgyűlésen hallottunk.

Amde maradjunk az ezidő szerint legaktuálisabb színházkérdésnél.

Ha már a törvényhatósági bizottság többször nyilvánított egyértelmű kívánsága dacára ezidő szerint nem juthatunk színházhoz, úgy a színpüvi bizottságnak és a tanácsnak legalább is a régi állapotot kellett volna fenntartania és megadni a játszási engedélyt egy jó társulatnak, gondoskodván egyuttal a mindennapi tüzéselyesnek kikürtölt Bárány-terme helyett más, alkalmasabb színházi helyiségről.

De valójában a Bárány terme tüzéselyességével nem áll olyan türhietlenül a dolog. A mi Bárány vendéglőnk sokkal jobban felel meg a közbiztonsági követelményeknek, mint más városokban azok az épületek, melyekben színház híján előadásokat tartanak.

Valamikor, évtizedekkel ezelőtt, amikor az emeleti folyóról falépítéskből, a karzat és az oszlopok fából voltak, lehetett beszélni a terem közbiztonsági hiányairól, de néhány éve, amióta az emeletre költöpnék vezet, a karzat vasgerendákon nyugszik, a közönségnek pedig vendéglő esetén két tűzmentes lejárata is áll a rendelkezésre és ezeken kívül, minthogy az épületnek tágas udvarára két utcáról is nyílik bejárat, tűz esetén szinte játszva lehet a főépülethez férkőzni, tüzveszélyességről szó sem lehet.

Ha már most a tanács a nagyterem és melléképülésben több kijáratot csináltat, az ajtókat kifelé nyílókká alakítja át, a terem befogadó képességét megszerkesztja és a tűzrendőri szabályrendeletben előírt óvintézkedéseket szigorúan fogantatja, akkor bizony bátran nyugodt lélekkel adhatunk továbbra is játkengedélyt a Bárányban máigaddig, míg színházat építhetünk. Semmi szin alatt sem helyes és indokolt a téli színházakat a városból évekre

kizárni és ezzel az eddigi állapotot még rosszabbá tenni.

Et nunc venio ad summum.

A legutóbbi közgyűlési határozat egyébként sem tekinthető a bizottsági tagok szabad akaratú megnyilvánulásának. Ez a határozat az *előzők főispán urnak tárgyalás közben tett ama kijelentése folytán* lett meghozva, hogy ő az esetre, ha a város a Bárányba játkengedélyt adna, a belügyminiszteriumtól szakértői szemlélet fog kérni.

Még csak egyet.

Ha a Bárány épülete csakugyan oly veszedelemes karban van, úgy azt a gazdájának vagy restaurátornak kell, vagy pedig egyszerűen be kell zárítani. Ez az intézkedés 4% pótdadó-többletet terheli meg a közönséget, míg ha a legzűszűsebb átalakításokat eszközöljük, továbbra is kapunk jó szintársulatot és egy-csapásra a város egyik bérépületének jövedelmességét is fokozhatjuk.

Világforgalmi gócpont.

Szeged, Szabadka vagy Baja?

Habemus papam... Megvan a dunai vasuti áthidalás Bajánál, de nincs köszönet benne. A *közüti hidat*, melytől annyit remélt a bajai ipari és kereskedelmi piac, előreláthatólag Gombos viszi el, a vasuti áthidalás előnyeit pedig máris nyíltan magának követeli Szeged és Szabadka.

Tessék róla a hivatalos irás.

Ajánljuk figyelmébe a közigazgatási bizottság élén álló főispánnak és reméljük, hogy még idejében megszületik a bajai érdekekért sikra szálló fölterjesztés is.

Bűn, helyrehozhatatlan véték volna öberakotok kézzel nézni, mint viszi el előlünk három évtized lankadatlan munkájának gyümölcseit más, akár Szabadka, akár Szeged, mely utóbbi az itt közölt határozattal kéri Szeged részére sok-sok előnyt, megannyi olyan dolgot, melyhez hasonló érdekeket nekünk sem szabad elhanyagolnunk.

A szegedi közigazgatási bizottság üléséről szóló tudósítás a következők:

Tudvalevő, hogy a közel jövőben Magyarország vasuti menetrendje jelentékeny átalakításra kerül.

különösen megkeresztül. Az is tudvalevő, hogy a nagy átalakulást a baja-bátaszéki vasuti hid megnyitása vonja maga után. Ennek a hidnak óriási közlekedési fontossága nemcsak Magyarországra, de egész Európára vasuti menetrendjét meg fogja változtatni, ami érthető, mert a vonal az Alföld mélyét nemcsak Dunántúllal, de a magyar tengerparttal köti össze közvetlenül, ami által kihatással lesz az egész európai közlekedésre.

Szmöllény Nándor szegedi tanár, a város törvényhatóságának tagja már korábban indítványt adott át a polgármesternek, hogy az új menetrend összeállításánál legyenek figyelemmel az illetékes körök Szeged érdekeire, továbbá hogy létesítsék a nagyváradi—szegedi-rókus—bajai vonalon egy gyorsvonalat, indítsák Szegedről reggel 7 óra tájban Nagyváradi és Temesvári felé egy-egy vonat és hogy mindezekkel kapcsolatban a szeged-rókus vasuti állomás kellokép bővíttessék ki.

A közigazgatási bizottság ma délután foglalkozott Szmöllény Nándor indítványával s azt ipari és kereskedelmi érdekekből elsőrendű fontosságúnak tartván, az abban foglaltak teljesítéséért felir a kereskedelemügyi miniszterhez. A feliratban megsürgeti a bizottság a bajai vasuti hidnak májusban leendő megnyitását, mert a hid szabadbádai tétele nagyon fontos.

A májusi menetrend összeállításánál ez az új vonal okvetlen és természetesen figyelembe levén vendő, egy helyi bizottság benyújtásáért is kéri a felirat. A polgármester pedig utasítást nyert, hogy az összeállítandó új menetrendet egy bizottsággal vizsgáltsassa meg, hogy megfelelő-e és milyen mérvben elégíti ki Szeged érdekeit.

Hangsúlyozza a közigazgatási bizottság, hogy a bajai hid megnyitása Szegedre azért is fontos, mert a májusi menetrend élenben befolyásolja, éppen a temesvári csatlakozást illetőleg.

Mivel pedig a szeged—nagyváradi vonal közlekedése nagyon hiányos, kéri a bizottság egy Szegedről reggel 7 órakor Nagyváradi, de ugyanekkor Temesvár felé is induló személyvonat beállítását.

Végül pedig arra kéri a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi minisztert, hogy a szeged-rókus állomást most már kellokép bővítsse ki. Az állomás ugyanis a várható óriási forgalom lebonyolítására most már abszolút alkalmatlan.

Az alföldi vasutovonalnak tehát nagy a jövője, mert Szegeden át európai forgalom vár lebonyolítását. De Szeged jövője is benne van az új vonal forgalmában, mert immár két oldalról nyer közelséget az országhoz és Európához.

de még csak különös sem. Csupa kifogástalanul öltözött hölgy és ur, aki nyugodtan, vigyázva és illedelmesen bánik a késsel és villával. Az izmos szolgák tányérszorgás között hordják fel a zsírban pufadó, kővér farsangi fánkot és a forró teát. Egy halvány fekete leányt nézek, aki a hajbába erre az estére sok izléssel felhő rózsabimbót tűzött. Mellette egy vékony, látszólag jó családából való fiú elegáns angol ruhában, krétafehér arccal, kárminpiros szájjal olyan, mint egy nyurga osztrák princ. Mind a ketten nevetégek, de egyik sem figyel a másik szavára. Valami össze nem hangoltság, valami bizalmatlanság és fitymáló folyó seteng az asztal fölött s ha jól figyelünk, nyomában észrevesszük, hogy a társaság vezetője, amely a gondolat elektromos szikráját röpi, el van romolva. Az apró kotóriák szigorúan ellenőrzik egymást, a felelet nem kapcsolódik a kérdésre, a kacajok celtalanul pukkannak szét, Mikor azután a fejek feltekintenek a tállakból s rád néz az ezerele, idegen tekintetű, kereső és nyugtalan szem, egyszerre megérted, hova kerültél és a hátad gerincén egy kicsit átfut a hideg.

Ez volna tehát az élőhalottak börtöne? Pihegő vállakat, fényes szemeket, táncra lendülő lábakat látok. Egy megrögzött alkoholista az

asztalnál a tea láttára valami duhaj, lezüllesztő magyar notára gyujt. A cigányok felállnak a hálószoba emelvényére és gyantázzák a vonójukat. A parketten simán csusszannak a cipők, a szemek csakugyan lobognak, az arck csakugyan tüzelnek, mint a Royalban s a tánc szilaj, lüktető áramában szinte észre sem veszed, hol vagy. Most hiszek Schopenhauernek, aki az örülteket tartotta a földgolyó egyedül boldog embereinek, mert a saját kozmoszukban élnek, melynek törvényeit, függetlenül minden természetudományi és filozófiai kényszerűl, ő maguk írják elő. Elvégre a kretrebe zárt országnak is joga van azt hinni, hogy az állatserleglet közönsége van bezárva s a rácsok az ő szabadságát védik csupán. A »Varázskeringő» vígan zeng, a párok: karöltve sétálnak s még a spanyol etiketten sem esik csorba. Az orvos maga is felkéri leánypácienseit. Hátraszeggett fejjel, ideges merevséggel, kibomló hajjal táncolnak. A bál hőse egy fekete-hajú, sápadt arcú fiatal ember, aki honzonnégyedves korában kapta meg a paralizist. Elegáns lakkcipőjében finoman círázza a bostont. Az orvos a hátam mögé áll és a fülembre sugja: két évig sem fog élni.

Mi egyébként lézengünk a bálteremben s a maffa-szigeten cerclé-tartunk. Egy pincér

szaladgál körülöttem tipikus, gyors lépteivel. Láthatólag rosszul éri magát, hogy nem lóg ki zsebéből a szalvéta s legalább annyira fáj neki a ma esti télenség, mint egykor a Szent Ilona-szigetére deportált Napoleonnak. A folyosón pihenő párok sétálnak, citromosvizet isznak, legeznek egymást. Egy kékszemű, ősz-hajú magyar ur, aki egykor ügyvez volt a szegedi törvényszéken s mint »Világzsellem» jött ide, épületes fejtegetést tart a világtudós s a világzsellem közti különbségről és az ő saját külön politikai, filozófiai, gazdasági rendszeréről, amely legalább is oly misztikus, mint Hofmannsthal némelyik verse. Az ember kellemtelen borzongással hallgatja a sok holt maratéria, terminus technikust, évszámot, szótárak kibőngészést és polcra rakott kincsét, jobb napok ötleteit, melyek egyszerre rendszertelen kánkánra kapva, háborogva, értelem nélkül zudulnak ki a torokból. A durva agymechanizmus még mindig jól működik, az asszociációk helyesek, a test még mindig jól működik, az asszociációk helyesek, a test még mindig fel van zsinórozva az idegek finom szálai-val, a battériák be vannak fűtve, de valami alig látható baj van s a csengettyű nem akkor és nem úgy szól, ahogy kellene. Egy markos, vörös szakállú és bajszú ember, aki egykor

HIREK.

Madarassy-Beck Nándor báró halála.

Nagygyász érte a héten magyar pénzügyi világot; egyik legkiválóbb tagja és előkelősége, báró Madarassy-Beck Nándor, a Magyar Jelzálog-Hitelbank nyugalmazott igazgatója f. hó 16-án éjjel meghalt Budapesten, 69 éves korában. Nagyszabású és nagy eredményű munkában eltöltött élet szakadt félbe az elhunytával. Majdnem négy évtizeden át működött a közgazdasági pályán s ebből az időből harminchat esztendő töltött a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál, amelynek mai fejlettsége az ő pénzügyi zsenijének az eredménye. Működésének egyik legnevezetesebb sikere az volt, hogy külföldön is piacot teremtett a magyar értékeknek. Pénzügyi kérdésekben elsőrangú szaktekinélv volt s nagy tapasztalatra és megfontoltságra valló tanácsait a legmagasabb helyeken is meghallgatták.

Báró Madarassy-Beck Nándort házassága révén — felesége sz. Schön Laura bajai leány — rokonai kötelek fűzték Baja városához. Mindenkor meglehetősen velünk és szinte jóindulattal érdeklődött Baja fejlődése iránt és ennek különösen akkor adta tanújelét, midőn lapunk fel. szerkesztője megkérte, hogy a *Dunának Baja—Bátaszékénél leendő áthidalása* érdekében vesse latba nagy tekintélyét és széleskörű befolyását. A legnagyobb készséggel karolta fel e városunkra nézve oly kiváló fontosságú ügyet és ismételten közbenjárt az irányadó köröknél az áthidalás mielőbbi megvalósítása végett. *„Mindig öröme szolgált — írta lapunk fel. szerkesztőjének — ha szülővárosomnak és vidékének bármiben is hasznára lehetek, a szóban forgó nagyfontosságú ügyre vonatkozólag is készséggel helyezem közreműködésemet kintadásra.*

Ezzel a me'eg érdeklődéssel városunk ügyei iránt valóban reászolgált, hogy a mi közönségünk is kegyelettel őrizze meg a kiváló férfit emlékéit!

— **Megnyílik a főgimnáziumi szabadlucium.** A cisztercia rend helybeli főgimnázium-

plebános volt, kifogástalanul társalog velem angolul. A »Világzellelem« pedig egyre vezet rendszerének kacskaringóin. Mert rendszernek kétségtelenül ez is rendszer, de — hogy megfordítsuk a híres szót — van benne örültség.

És az otthon maradtok? A vallásokak, az arisztokraták, a sohasem szólók és mulatók, az illetlenek, a fenegyerekek, a genialisok? Őket is meglátogatjuk celláikban. Hódolunk ő fenségének és leadjuk névjegyünket a harmincmilliósi pénzkirálnál. Sokáig nézek egy szöke leányt, aki a szerelemtől tébolyult meg s most tágranyit szemekkel ölelgeti a levegőt, csókokat hint a falaknak és annyira elevenek a hallucinációk, hogy észre sem veszi az orvost, bár erősen szorítja a kezét. A rajztanár finom, halvány, esztétikus fejét rosszalólag rázza és esztétikai szempontokból nem jön le a bátra. Egyáltalán majdnem mind tudja, hogy táncmulatság van az épület másik szárnyán s arcukon az otthonhagyott kis gyerekek vágyakozó áhítózása szomorkodik. Egy homályos teremben, három egymás mellett álló ágyban felkötött nyugodtan fekszik három elmeorvos. Mikor belépünk celláikba, halálos nyugalmat simulálnak és higgadtan, kinos lassúsággal felelnek a kérdéseinkre. A hivatásuk kergette ebbe a szomorú házba.

Végigszaladunk a dűhögök osztályán is. Egy alig huszéves gyerek ugrik elénk, a budapesti kávéházak és szerelmek őrltje, aki a

mának tanárcara február 28-án kezdi meg az idei szabadluciumi ciklust, mely élék méltán tekint meglek rokonszennvel és élénk érdeklődéssel a város közönsége. Az idén összesen hat előadás lesz és pedig, február 28-án március 7. 14. 21. 25 és 28-án. Az előadások sorrendje a következők lesz: február 28-án Székely Károly tanár a *kormányozható léghajó problémájának megoldásáról* fog beszélni. Március 7-én *Bárdos József dr. tanár* tart előadást ezen a címen: *Demokratikus eszmék a magyar irodalomban* Március 14-én *Nagy Vazul tanár az optikai csalódásról* s március 21-én *Chinyányi Ede tanár a messinai földrengésről* fog beszélni vitett képek kíséretében. Március 25-én *Magyarász Ferenc tanár* lesz az előadó. Előadásának címe: *Vallásos népszokások.* Az előadások sorozatát *Werner Adolf dr. igazgató* zárja be, aki a *festsztéről* fog előadást tartani vitett képekkel. Belépő-díj egy előadásra 20 fillér, állandó jegy mind a hat előadásra 1 koronába kerül. Az előadások mindenkor délután 4 órakor kezdődnek és jegyet vasárnap délelőtt 10 óráig lehet vásárolni a Kollár és Wagner-féle könyvesboltokban.

— **A Casino farsangi estélye.** A Casino f. évi február hó 23-án, húshagyó kedden, esti 8 órakor saját helyiségében farsangi estélyt rendez. Hölgyek és urak lehetőleg jelmezből, dominóban vagy tréfas jelvényvel ellátva szíveskedjenek megjelenni.

— **Az I. M. I. f. mai felolvasó estélye.** Az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat ma, *vasárnap, folyó hó 21-én délután 5 órakor* Bijnán, az izraelita iskola dísztermében felolvasást tart. Tárgyozorlat: Hymnusz, éneki a főgimnázium ir. ifjúsága. Előnik köszönő Tartja; *Dr. Bruck Samu hitk. előnk.* Delila boszija, kötemény, irta és felolvasa: *Szilágyi Géza, »Az Újság«* főmunkatársa. Zsidó katonáskodás 2400 év előtt. *Dr. Blau Lajos* rab-bikepző tanár tanulmánya. Felolvasa a szerző. Szózat, éneki a főgimnázium ir. ifjúsága. Az irodalmi értékű felolvasó délutánra szívesen látja a bajai ir. hitközség elöljáróságát a város közönségét, az irodalombarátokat, felekezetre való tekintet nélkül. Este 8 órakor társasvacsora lesz a »Nemzeti Szálló« dísztermében. Egy teríték ára 4 korona. Előjegyzéni lehet a társaságkörökben, a rendezőségénél és a hitközség jegyző-i hivatalában.

— **Eljegyzés.** *Beyer Ernő*, a Bajai Takarékpénztár tisztviselője jegyet váltott *Scharpf Irénkével*, Scharpf Elek földbirtokos leányával Baján.

tébolyodottak lakonikus rövidségével jellemzi egész életét, miközben bohém kedvvel nyújtja nekünk a kezét:

— **En egy piszkos, kedves kis kölyök vagyok.**

Nem jó vele sokáig beszélgetni és vitába elegyedni. Mi is már valósággal szaladunk. A szőr-lepedőn ül egy bőgő ember, Darwin visszafeljődött majomembere, az ajtónál pedig egy sűrű férfi bucsuol reánk ölti a nyelvét. Futunk.

Megyünk vissza a bálterembe, ahol Karneval még egyre bonyolítja össze a párokat a forró bálést szeszélyes, szines zürzavarában. A tánc már szabadabb, a galérok össze vannak izzadva, a hangulat teljes. Az ember nézi a vig arcokat, a kifogástalanul lejtő lábakat, az elegáns táncmozdulatokat és szinte kétségbeesik, mennyire mellékes szerve az embernek a fej. A bál hóse, az én szegény huszonéves Pierrót-m még mindig nem fáradt el. Most kéri táncra a halvány fekete leányt, akinek hajában oly szerelmesen himbálódik a fehér rózsabimbó és boldogan száguldozik hiszterikus Pierrette-jével. Egy ablaknál azután megállnak és együtt bámulják a széles, barátságosan égbolton elsbahán különös holdat. Vajjon mire gondolhatnak? Nekem Verlaine verse zsong a fülemben, a haldokló Pierrót-ról, aki hosszú, halottszerral, szemfödőhöz hasonlatos ingben mosolyog a holdra, és megyek ki az éjszakába, nem tudok tovább itt maradni.

— **Szabadelőadás a Casinóban.** Szépszámu, válogatott közönség vett részt a Casinó keddi estélyén, melyen Székely Károly cisztercia r. főgimn. tanár tartott előadást a földrengésről. A hallgatóság nagyrészt az előadó professzor népszerűsége és nívó előadásainak jóhíre hozta össze ez alkalommal a Casinóba. Székely Károly ezúttal is érdekesen és népszerűen mondotta el a mondanivalóját. Folyamatos, őszinte tetszéssel fogadott előadásban szót a földrengés kettős okáról, a tektonikus és vulkanikus erőkről és közben *Gáspár János* főgimn. tanár sikerült rajzaival illusztrálta tárgyát. A közönség megrémélt ovációban részesítette Székely tanárt.

— **Esküvő.** *Vajda Miksa* február 28-án délután negyedikórakor esküszik *Grünfeld Frida* özvónéval az ir. templomban.

— **Az ir. nőegylet mai közgyűlése.** Ma, vasárnap délután 3 órakor tartja az ir. nőegylet rendes évi közgyűlését. A jótékony-ság nemes munkájában megismosodott egyesület ez alkalomból terjeszt elő tavalyi számadását, melyből az alábbi kérdéskérdő adatokat adjuk. Szegény özvegyeknek és árva-knak közel 1500 korona jutott a tavalyi év során, helybeli szegények közt 1000 koronát osztott ki, iskolásléányok fölruházásra pedig 408 koronát fordított. Ezenkívül 310 korona segélyt kapott kihasználásra egy szegény leány.

— **Előléptetett képezői tanárok.** *Kersch Ferenc* bajai tanítóképző intézeti segédtanár a IX. fizetési osztály második fokozatába rend-s tanár névze ki a vallás- és közoktatás-ügyi miniszter *Urhelyi Jenő* képezői iskolai iskolai tanító a IX. fizetési osztály 3 fokozatába lépett elő.

— **Új kórházi orvosok.** A főispán *Pollermann Artur* dr. bajai gyakorlati orvost a városi kózkórház belgyógyászati osztályára napidijas orvosnak nevezte ki. Ugyancsak a héten nevezte ki a főispán *Ullmann Vilmos* dr. szigorló orvost kózkórházi alorvosnak.

— **Ehlyunt főrendiházi tag.** Bácsmegegy egyik nagytekinélv családjának kiváló sarja és egy széles körökben igaz tiszteltnék és szeretetnek örvendett férfit költözött el a hét folyamán az élek sorából. Borsódi és katymári *Latinovits János*, a főrendiházi tagja, bácsmegegyi nagybirtokos kedden reggel Budapesten meghalt. Az ehlyunt a bácsmegegyi Borsod közönségben született. Gimnáziumi tanulmányait Bécsben, jogi tanulmányait Budapesten végezte. Nyolc évig mint táblaí tanácsjegyző működött, majd 1878-tól 1887-ig a rigyciai kerülettel képviselte szabadalvó programmal. 1886-ban a Vöröskereszt-Egylet igazgatója lett, 1895-ben a király a főrendiházi tagjává nevezte ki s három évvel később a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta neki. Beszterlése február 19-én délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor volt a Mária Valéria-utca 17. sz. alatti gyászházban, temetése pedig 20-án ment végbe Katymáron.

— **A legényegylet jubileuma.** Ma, szombaton este kezdődött a bajai kath. legényegylet huszéves jubileumának első napja. A program az első napon ez volt: Esti 7 órakor lampionos díszfelvonulást tartottak, tüzoltózenekar kísérete mellett. Szerenádokat adtak: 1. Vojnits Dániel apátplebánosnak, az egyesület tiszteletbeli előnkének a következő programmal: a) Hymnusz az éjhez. Beethovenfől. Előadta az egyesület férfikara. b) Özvölz beszéd mondta *Bocsay Kristóf* az egylet világi előnké. c) Toaszt. *Zsaskovszkytól.* Előadta a dalárda 2. Övegy Leutsuk Jakabné özvölzése. Beszédrel özvölzölés *Laforsch János* világi másodelőnk. 3. Meskő Lászlónak, az egyesület volt első világi előnkének özvölzése. A beszédet mondta *Buday István* volt egyesületi titkár.

— **Hangverseny az ajkaiakért.** Vasárnap délután az ajkai és resciai bányalásosultak javára tartottak hangversenyt a Nemzetben. A program — egy kis alkalmoszerű változtatással — ugyanaz volt, mint a Pro Messinaren rendezett concerté. *Kollár Vilma* a melegen érző sziv hangján, igaz bensőséggel új alkalmi prológót mondott, új volt *Antal Elza* monológja és *Körig Emil* nótázása hegdűn. A többi műsorszám változatlan maradt és a siker is változatlan volt. A közönség ezúttal is megtöltötte a hangversenytermet.

— A kölcsönsegélyző egyesület közgyűlése. A Bajai Kölcsönsegélyző Egyesület ma, február 21-ikén délelőtti féltenyeg órákor tartja meg rendes évi közgyűlést saját intézeti helyiségeiben. Ez alkalmmal terjesztik elő az egyesület múltévi zárószámát és adják meg a megüresedett igazgatónászi helyekre a választást.

— Rósa Izó dr. ünneplése. A szegedi ügyvédi kamara, kiváló elnökének, Rósa Izó dr. ügyvédnek jubileumot készíti. Egy kiváló férfinak nyújt a megemlékezés által koszorút, amely férfi huszonöt év óta vezeti, irányozza a kamara működését. Az ügyvédi kamara Rósa Izónak negyedszázados elnöki jubileumát e hó 28-án akként ünnepli meg, hogy rendkívüli közgyűlést hív egybe s annak keretén belül rója le íranta elismerését. Ugyanaznap a Kass-vigadóban társas estély lesz, amelyen a kamara tagjai és a bírák vesznek részt s azok, kik a kamarának tagjai voltak. Rósa előtt közvetlen a kamara elnöke Polczner Jenő volt, kit az elnökségben néhai Magyar János előzött meg.

— Lugosi Jenő — Szegeden. A bajai színtársulat kedvelt buffója, Lugosi Jenő a héten szerződésről címből Szegeden vendégszerepelt. A szegedi sajtó elismeréssel ír Lugosi szerepléséről. A kornevillei hangok Gáspár apját játszotta. A Sz. H szerint: Lugosi szép organum, ambiciózus színész, akit a maga fejlődő tehetsége hamarosan nagyobb feladatok megoldásába is belevihet a színház. Lugosit a szegedi színház művezetősége az ősi szeszontól kezdődőleg szerződtette.

— Színtársulat Topolyán. Thália február huszonegyedikén bevonult Topolyára is, hogy egy maroknyi kulturát terjesszen Bicska legnagyobb mezővárosában. Tavari Antal színtársulata harmincnycok taggal rándult le Topolyára. A társulat fegyelmzett erőkben áll.

— A tavasz előfutárjai megjelentek: a magkereskedők szejelkülöki árjegyzékeiket. Határozunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenek fölött, mert a mag külsejéről minőséget megítélni nem lehet, már pedig ha csutát veszt, azt aratsz, — tartja a közmondás. A Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 35 éves eredményes fenállása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fenti kérdésre: a cég áruja kitűnő, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinél örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, közkönyve a gazdának, kertésznek és a természet minden barátjának.

— Jövedelmező községi takarékpénztár. Nagykőrösi írjak: Nagykőrös városnak immár 48 éve van községi takarékpénztára, mely eddig százazekre menő jövedelmet juttatott a városnak. E községi takarékpénztár betéte 1908. december 31-én 5051.026 korona 10 fillér, jelzálogköcsőne 2919.002 korona 79 fillér, váltóköcsőne 2.677.242 korona 29 fillér volt, tiszta nyeresége pedig 97.068 korona 92 fillér, melyből leszámítva a 300.000 korona alapítke 4 százalékos kamatját s a jutalékokat, a város közönsége 80.355 korona 14 fillér tiszta jövedelemben részesül, melyet községi kiadások fedezésére fordíthat.

— Diana sósorszesz mint háziszer kapható az egész országban. Köztudomású, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes és hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejdörzsölésre és borotválkozás után arcfeszítésre az urak használják. A fájdalomakat azonnal csillapítja. Massziorazásra általánosan minden házban csakis Diana sósorszeszt használnak. Egy üveg 40 fillér.

— Utonállás a bajai határban. Kellemtelen kalandja akadt csütörtökön reggel a vaskuti uton haladó Petrovác József bajai lakosnak Buresch Vendel csehországi foglalkozásnélküli csavargó váratlanul eljött és pénzt követelt tőle. Petrovác ezt megtagadta, mire Buresch torkonragdta Petrovác erre kést rántott és a támadó csavargón több súlyos sérülést ejtett. Buresch a városi kórházban ápolják.

Nyilttér.)*

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes ásványvíz
SÁVANYUVÍZ

A nagy egészségre a légutak megfegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásánál.

*) Az e rovatban közöltékkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fiatal bajai muzsikusok.

— Képezdészek hangversenye. —

Szombaton este volt a képezdi koncert, melyről ma már csak impressziókat rögzítünk meg, de mit érnek a mások impressziói azoknak, akik nem voltak ott. Dicséretet dicéretre halmozhatnánk, de az úgy sokkal komolyabb, senhogy tudni dicsérni szabad volna. Így hát csak krónikásai akarunk lenni a megváltó, melyet az előadók meg nem alkuvó művészi öntudatossága és a bajai közönség odaadó, lelkes pártolása gyümölcsözött.

És itt közbevetünk valamit. Ilyen esték után el kell némulnia a vidék kulturképtelenségét emlegető panaszoknak. A vidék egészséges, és fogékony minden igazán jó iránt, csak kényszer-pártolásokra és melegített lelkesedésre nem kapható. A kezdetleges és jóakarata számító dilettantizmustól ösztönserűleg elfordul, de az egyenes uton haladó, a hátra nem forduló követi. Öröm látni a mi homoki emberünket, mikor komoly és önnepélyes figyelemmel hallgatják a zene örök mestereit és mindenki érzi, hogy innen visz magával valamit, — valamit, talán csak egy-két taktust, vagy egy-két, melyen a lélekben tovább rezgő hangot, ami addig hiányzott belőle.

Komoly, klasszikus muzsika és zenei humor ölelkezett a szép estélyen.

Humor, zenei humor: nagy szó. Mosolygó szeretet, bölcs életkedv, egészség és ezekben a divatos zenekölteményekben. A kacagó pajzanságtól a mókás élelkezőnyedség a harmónikus, gazdag kedélynek minden hullámása.

De tartunk kis rendet.
•Cibulkának• •Szónon a báiba• c. polkájával nyitotta meg a koncertet a zenekar, melynek ütemei csak fölvillanyozták a közönséget a következő programszámok meghallgatására.

Második piécének népdalegyveleg következett. Hatalmas, jól fegyelmzett vegyeskar ajkán zengett a magyar nótá. A lágyan adalított pianókron és a pajkosan hangulatos fortekon végigrezgett az előadott dalnak minden érzelmi hulláma.

A dalárdái ciklusból egyébként legjobban tetszettek az iskolai életből szedett jelenetek és Szer. Tirmay Elemérnek Léni meg a három Béni c. humoros kara. Az előbbi Antler Antal képezdi énektanár dolgozta ki stílusosan, köztetszést aratta.

A zeneszámok clouja •Fahrbach• Erdei hangulatának valóban pompás interpretációja volt. A fuvó zenekar, hűséges tolmácsa volt itt a zene kifejező erejének.

Hogy teljes legyen a keret, hogy a könnyű muzsika publikuma is megkapja a magját, tréfás kvartettet is illesztettek az egyébként nívós hangversenybe. Izgékony nevető izmok rándulása, kacaj és taps honorátia a mulatságosan maszkírozott művészeket és jól színezett zenei furcsaságait.

Közben a beszélő művészetet Knöhl Ferenc és Schults Ferenc képviselték, az előbbi egy-egy elbeszélés hangulatos előadásával, az utóbbi prógólga.

Gruber Károly és Weigle Oszkár négykezes fejtett technikára és szép zenei érzékre vallott. Moszkovszkyt, Volkmannt és Dvorzákot szólaltatta meg egy-egy tetszéssel fogadott számban a két fiatalember. A hangversenyet kedélyes, feszelen táncmulatság követte: a bajai fiatalok bája. Sok leánynek ez volt az első bál éjszakája, még több legénynek az első nyilvános boston-tourja.

A kevéssé beavatottaknak még csak annyunk árul el a referens, hogy a rendezés nagy munkájából bőségesen kivette részét Scherer Sándor igazgató; Cibulka és Fahrbach komponisták álarc mögött pedig Kersch Ferenc, a képző intézet zseniális zenetanára rejtőzik.

Segédszerkesztő: Spitzer Zoltán.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyertyafény, vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpaé

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

Azonnal világosságot ad.

Minden 15" lámpához illik.

Égyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K.

Égyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefu cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. 1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el. Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, dr. Stauróczy Lajos gyógytáiraiban.

4
miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II.20. 06. — 2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII.20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV.13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X.15. 07

„RATIN”
mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1-80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — „Ratin” bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviseelője és egyedűrsége

Haan Béla Budapest, VII., Rotentiller-utca 26/6.

Vedjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknál bizonyult hatásos, mely már sok év óta a legjobban fájdalomcsillapító szereknek bizonyult. Készvényével, osztrák és meghátséknél, bedörzsölve keppen használja. Figyelme tetes. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” vedjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és üszszolván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Torók József gyógyszerüzem, Budapest

Dr. Richter gyógyszerüzem az „Arany országló”, Prágában, Elsbethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

Használt kerékpárokat
a legmagasabb áron vesz
Lézer Sámuel
látserész és kerékpárkereskedő
B A J A.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLASSAL

ÜZEMEN BÄRMIKOR
MEGTEKINT
HETÖK.

ELSÖRENÖÜ
SZIVÓGÄZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LÖERÖ ÖRÄNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÄRJEZGÉK INGYEN.

Pásztory
ÉLÖVIRÁG-
KÖTÉSZE TE.
Telefon 57—33.

Csokor- és koszorukötésért az országban a leg több első díjjal kitüntetve.

BUDAPEST, Rakoczi-ut 3.
Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.
Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

HIRDETÉSEK
olcsó áron felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.

Memorandum.

Fülöp Lajos és Singer Imre
siremléknagyraktáraik

Szatmár Nagykaroly
Attila-utca 1/B. szám. Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sírköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schwéd gránit, sziléziai szürke gránit, porfir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvést és aranyozást bämulates olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sürgönyim:
FÜLÖPSINGER Sirszegélyek, vasrácsok, uti kereszték a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak.
Szatmár. Óriási választék márványlapokban.
N. Károly. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

VILÁGSZERTE HIREB A BORSZÉKI GYÓGY-FÜRDÖ.

A „FÖKUT” vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üditő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „KOSSUTH-KUT” vize kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykórnál.

„BOLDIZSÁR-KUTI” gyógyborviz nemcsak kiválóan üditő élvezeti viz, de kitünő sikerrel használtatik a vese-, húgyhólyag-, köszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhólyagok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HÚGYHÁJTÓ HATÁSÚ. SZÉNSAVDUS. CSIRAMENTES.

Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távirida és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege üzletben vendégloben.

A borszéki gyógyborviz főraktára Baja és vidéke részére: **STAMPEL JENÖ** cégnél. Ugy szintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb
Telefon 81. szám.